

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k 2. implementačnímu plánu Strategického rámce Česká republika 2030 (pro roky 2022–2025)
Č. J.	37/2022
DATUM ZPRACOVÁNÍ	4. května 2022
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	jharnych@sprc.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR předkládá připomínky k 2. implementačnímu plánu Strategického rámce Česká republika 2030 (pro roky 2022–2025).

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. **Připomínka ke Strategickému cíli 9 Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí (str. 50)**

Požadujeme 2. odstavec upravit:

„Snižování emisí skleníkových plynů v posledních letech spíše stagnuje. Emisní náročnost hrubého domácího produktu dlouhodobě úspěšně klesá, ~~nicméně oproti EU je násobně vysoká~~. Oběhové hospodářství se doposud nedařilo rozvíjet, což odpovídá dlouhodobé a transformační povaze tohoto cíle. Proběhla již řada aktivit ve veřejné správě, nicméně transformace průmyslu, ekonomiky a zvýšení cyklického využívání zdrojů a vyšší využívání druhotných zdrojů se doposud nepodařilo nastartovat. Pozvolně se zvyšuje materiálová a energetická účinnost a trend vývoje směřuje dobrým směrem, nicméně i přes tento pozitivní trend nedosahuje materiálová účinnost evropského standardu a nedostatky se objevují v oblasti energetických úspor, a to zejména v plnění závazků směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti. Přiměřené potravinové soběstačnosti dosahujeme pouze u některých komodit. U řady komodit se nám bohužel nedaří dosahovat národních cílů v produkci a podíl domácích komodit tak klesá. Trend vývoje zatím spíše nenapovídá splnění národních cílů pro roky 2025 i 2030.“

Odůvodnění:

Není pravda, že emisní náročnost hrubého domácího produktu je v ČR násobně vyšší oproti EU. Například statistika IEA pro indikátor CO₂/GDP (PPP) uvádí pro ČR a Německo 0,2 kgCO₂/USD.

Tato připomínka je zásadní.

2. **Připomínka ke Specifickému cíli 9.1 Snižují se emise skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise (str. 51)**

Požadujeme vypustit kartu opatření 9.1.a „Přizpůsobit veřejné financování klimatickým cílům Pařížské dohody“ bez náhrady.

Odůvodnění:

Nelze akceptovat plošnou horizontální aplikaci principu „zásadně nepoškozovat životní prostředí“ (Do No Significant Harm, DNSH). Principy DNSH jsou v současné době stále v procesu schvalování a nejsou jednoznačně definované. Požadavky na čerpání prostředků u energetických investičních projektů by měly odpovídat podmínkám platným v době jejich schválení, jinak se jedná o retroaktivní změnu požadavků v průběhu programů. Sama taxonomie udržitelných financí je dlouhodobě Evropskou komisí prezentována jako dobrovolný nástroj pro komerční financování a nikoliv jako regulativ pro použití veřejných prostředků v členských státech.

Tato připomínka je zásadní.

3. Připomínka ke Specifickému cíli 9.1 Snižují se emise skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise (str. 52)

Požadujeme upravit text doporučení 9.1.ii „Aktivně podpořit projekty ~~přestavby~~ **úpravy existujících evropských plynárenských sítí (koridor z Ukrajiny a severní Afriky) na přepravu čistého vodíku (například koridor z Ukrajiny, severní Afriky, Norska nebo dalších zemí v rámci EU) a směsi zemního plynu s vodíkem. Zároveň aktivně podpořit i projekty nové infrastruktury kompatibilní s vodíkem, které umožní plné využití kapacity okolních zemí pro dodávky LNG a v budoucnu zkapalněného vodíku (CZ-PL a AT propoj).** Pouze zajištěním dostatečného množství vodíku ze zemí s velkým potenciálem obnovitelných zdrojů budeme schopni zajistit dostatek nízkouhlíkového vodíku pro využití v průmyslu, dopravě a výrobě tepla v ČR. „

Odůvodnění:

Koridory z Ukrajiny a severní Afriky nejsou jedinými možnými zdroji vodíku pro ČR. Dále za účelem diverzifikace zdrojů i přepravních cest poukazujeme na nutnost dostatečného přeshraničního propojení plynovody v severojižním směru. Realizace nových přeshraničních propojů plynárenské infrastruktury (CZ-PL a CZ-AT), které budou zároveň kompatibilní s přepravou čistého vodíku, přispěje k budoucí bezpečnosti dodávek vodíku.

Tato připomínka je zásadní.

4. Připomínka ke Specifickému cíli 9.1 Snižují se emise skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise (str. 52)

Požadujeme vypustit doporučení „9.1.iii V rámci plánovaných aktualizací státních koncepcí pro oblast energetiky v letech 2022-2023 připravit harmonogram odklonu od uhlí v energetice, který by měl odrážet ekonomickou realitu vývoje cen energií i uhlíku a směřovat ke konci spalování uhlí pro výrobu energie v horizontu let 2030 až 2033. Dále doporučně navýšit závazný národní cíl OZE v konečné spotřebě energie v roce 2030 v souladu s návrhy balíčku EK Fit55.“

Odůvodnění:

Příprava Státní energetické koncepce je samostatný proces a nelze z něj vytrhávat jednu dílčí otázku a řešit ji jinde. Takový postup by byl v rozporu se základním principem zpracovávání podobných dokumentů.

Tato připomínka je zásadní.

5. Přípomínka ke Strategickému cíli 10 Ekonomické aktivity podporuje stabilní a funkční infrastruktura (str. 58)

Požadujeme odstavec č. 2 doplnit „Systém kritické infrastruktury pro fungování státu se ve vytyčeném rozsahu cílů daří rozvíjet a je zajištěna ochrana této infrastruktury. Nicméně v kontextu mezinárodních dopadů ruské invaze na Ukrajinu (a v souladu cílem snižování závislosti na ruském plynu) je nutné aktivně podpořit projekty přeshraniční plynárenské infrastruktury zaměřené na zajištění diverzifikace zdrojů a dopravních tras, např. propojení mezi Českou republikou, Polskem a Rakouskem. Toto bude nutné reflektovat v aktualizaci samotného strategického rámce v 2023 přidáním nového strategického cíle.

Výstavba a modernizace dopravní infrastruktury mezinárodního významu je bohužel velmi pomalá a při současném trendu nelze hovořit o zajištění kvalitního dopravního spojení, ani konkurenceschopnosti železnice vůči silniční dopravě. Elektrizační přenosová síť je doposud stabilní a zajišťuje bezproblémové a bezpečné dodávky elektřiny. Nicméně očekávaný vývoj následujících let vykazuje řadu rizik, se kterými je nutné počítat. Zásobování teplem a české soustavy zásobování tepelnou energií se vyvíjejí pozitivně a narůstá podíl účinných soustav, které využívají obnovitelné a druhotné zdroje energie. Infrastruktura a dostupnost vysokorychlostního internetu se zlepšuje a převážná část populace má dostupné připojení k internetu, nicméně na venkově je problém se stabilitou tohoto připojení. Do budoucna bude nutné se dále soustředit na zvýšení přenosové rychlosti a využití vhodných technologií. Vodohospodářská infrastruktura se pozitivně rozvíjí. Rychlost rozvoje se jeví jako dostatečná na straně kanalizace a ČOV. U vodovodů je trend výstavby a modernizace pomalejší, než jaký jej veřejná správa plánovala, nicméně pozitivní vývoj je zde rovněž patrný. Očekávaný vývoj následujících let vykazuje řadu rizik i v systému vodohospodářské infrastruktury v zemi včetně systémů vodovodů pro veřejnou potřebu, zejména pak ve vztahu k problematice sucha.“

Odůvodnění:

V souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu a cílem diverzifikace zdrojů i přepravních cest pro plyn je potřeba vytvořit nebo posílit přeshraniční propoje plynárenské soustavy do ČR z Polska a Rakouska. Realizace těchto projektů přispěje k bezpečnosti dodávek plynu a do budoucna i vodíku do ČR.

Tato připomínka je zásadní.

6. Přípomínka ke Specifickému cíli 10.4 Soustavy zásobování tepelnou energií vytvářejí podmínky pro efektivní využití tepla z obnovitelných a druhotných zdrojů energie dostupných na regionální a místní úrovni (str. 61)

Požadujeme vymazat doporučení: „10.4.i. V souladu s principem „zásadně nepoškozovat životní prostředí“ (Do No Significant Harm) vyžadovat předložení dekarbonizačních plánů u energetických investičních projektů, kde je plánovaným přechodným zdrojem zemní plyn“.

Odůvodnění:

Nelze akceptovat plošnou aplikaci principu DNSH a požadavek na předložení dekarbonizačních plánů. Principy DNSH jsou v současné době stále v procesu schvalování a nejsou jednoznačně definované. Forma dekarbonizačních plánů a jejich požadovaný obsah není definovaný vůbec. Požadavky na čerpání prostředků u energetických investičních projektů by měly odpovídat podmínkám platným v době jejich schválení, jinak se jedná o retroaktivní změnu požadavků v průběhu programů. Sama taxonomie udržitelných financí je dlouhodobě Evropskou komisí prezentována jako dobrovolný nástroj pro komerční financování a nikoliv jako

regulativ pro použití veřejných prostředků v členských státech. V neposlední řadě podobný požadavek se objevuje v revizi směrnice o energetické účinnosti, jeho konečnou podobu však nelze předjímat, nedává smysl zavádět podobný požadavek v neharmonizované podobě.

Tato připomínka je zásadní.

7. Připomínka ke Specifickému cíli 11.2 Zvyšuje se efektivita vynakládání veřejných prostředků ve vybraných veřejných politikách (str. 66)

Požadujeme vypustit kartu opatření 11.2.b „Vytvořit platformu a metodiku pro implementaci a splnění podmínky „nepoškozovat životní prostředí“ do veřejných programů ČR“ bez náhrady.

Odůvodnění:

Nelze akceptovat plošnou aplikaci principu DNSH při čerpání z RRF i ESIF. Principy DNSH jsou v současné době stále v procesu schvalování a nejsou jednoznačně definované. Požadavky na čerpání z RRF a ESIF by měly odpovídat podmínkám platným v době jejich schválení, jinak se jedná o retroaktivní změnu požadavků v průběhu programů. Sama taxonomie udržitelných financí je dlouhodobě Evropskou komisí prezentována jako dobrovolný nástroj pro komerční financování a nikoliv jako regulativ pro použití veřejných prostředků v členských státech.

Tato připomínka je zásadní.

8. Připomínka ke Specifickému cíli 27.1 Rozvinou se postupy zvyšující z hlediska občanů a občanek inkluzivitu vládnutí (str. 137)

Požadujeme upravit text karty opatření 27.1.b „Zapojit střešní NNO do meziresortního připomínkového řízení u návrhů v oblasti životního prostředí“ v části „Popis opatření“ následovně:

„Pro období 2022–2025 zvolit maximálně jednu ~~dvě~~ střešní nestátní neziskovou organizaci ~~neziskové organizace~~ pro oblast životního prostředí (dle definice střešních nestátních neziskových organizací v usnesení Rady vlády pro NNO z 3.12.2015) a zařadit ji je mezi fakultativní připomínková místa v meziresortním připomínkovém řízení (u věcných záměrů zákonů, návrhů zákonů, nařízení vlády a zásadních strategických dokumentů), pokud fakultativními připomínkovými místy již není ~~nejsou~~.

MŽP, MZe, MMR a MPO budou poté v uvedeném období poskytovat všechny výše uvedené materiály týkající se životního prostředí k připomínkám v rámci meziresortního připomínkového řízení také této střešní organizaci ~~těmto maximálně dvěma střešními organizacím~~.

V roce 2025 bude vyhodnoceno, zda zvolená střešní organizace ~~zvolené střešní organizace~~ stále odpovídá ~~odpovídají~~ definici střešních organizací, zda je ~~jsou~~ stále reprezentativní, zda se aktivně zapojovala ~~zapojovaly~~ do meziresortních připomínkových řízení a jak bylo s jejími ~~jejich~~ připomínkami nakládáno. Podle toho předložit vládě k rozhodnutí, zda by tato ~~tyto~~ organizace měla ~~měly~~ být zařazena ~~zařazeny~~ mezi povinná připomínková místa pro legislativu týkající se životního prostředí dle Legislativních pravidel vlády (čl. 5, resp. 5, 8 a 13) a zda by jí ~~jim~~ měly být trvale zasílány k připomínkám v meziresortních připomínkových řízeních též nelegislativní materiály zásadní povahy.“

Odůvodnění:

V rámci opatření lze akceptovat zařazení nejvýše jedné střešní nevládní neziskové organizace v oblasti životního prostředí. Nedává smysl zahrnovat dvě takovéto organizace, což by popíralo smysl „střešní organizace“, která by právě měla reprezentovat celé spektrum zájmů v oblasti životního prostředí.

Tato připomínka je zásadní.